

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 753/2022
17.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Мирјане Андријашевић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца „КОМПАС 2007“ ООД Република Бугарска, Тустендил, Доње Ујно, чији је пуномоћник Славољуб Симић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије-Министарство унутрашњих послова, Полицијска управа Врање-Министарство финансија РС, Управа царине, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Лесковцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2509/2021 од 14.10.2021. године, у седници већа одржаној 17.11.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2509/2021 од 14.10.2021. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2509/2021 од 14.10.2021. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Врању П 140/16 од 05.09.2018. године, којом је одбијен као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцу, на име накнаде штете због потпуно изгубљене вредности путничког моторног возила Volkswagen Passat, рег. ознака ..., исплати износ од 308.504,36 динара, са законском затезном каматом од 18.01.2014. године до 08.09.2016. године; одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцу, на име накнаде штете због изгубљене добити услед неизвршених уговорних обавеза, исплати износ од 72.800 евра, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате у месту испуњења, са припадајућом каматом обрачунатом на исти начин као главни дуг од 08.09.2016. године до исплате, као и да му накнади трошкове парничног поступка и обавезан тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 267.100,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....18/2020, у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а на друге битне повреде учињене у поступку пред другостепеним судом због којих се ревизија може изјавити се наводима ревизије одређено не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био регистрован за обављање делатности у иностранству у месту Тустендил у Републици Бугарској, између осталог за превоз робе и путника. У трговинском регистру о трговинским удружењима као управник тужиоца, поред осталих, уписан је и АА. Тужилац је са „VS Decor“ у Француској дана 06.10.2008. године закључио уговор ради превоза путника, по ком је био у обавези да од 01.11.2008. године сваког 1. у месецу превезе четири радника молерско-фарбарске струке из Бугарске у Француску, а да по протеку рока од шест месеци 01.05.2009. године прву групу радника која је радила од новембра из Француске врати у Бугарску, ради коришћења једномесечног одмора, а да од 01.06.2009. године врати за Бугарску другу групу радника која је радила од децембра 2008. године и таквом динамиком рада до истека уговора. За уговорени посао уговорена је накнада од 400 евра. Уговор је закључен на период од 5 година, при чему је ће се уговор примењивати од 01.11.2008. године. Ради реализације посла, тужилац је набавио предметно возило Volkswagen Passat, рег. ознака ..., а извесну суму новца је морао да уложи у ремонт како би возило оспособио за несметану возњу до Француске.

Приликом уласка у царинско подручје Ниш, АА није поседовао документацију као доказ о сталном или привременом боравку у Републици Србији, доказ о држављанству Републике Бугарске, као ни право за управљање моторним возилом са иностраним регистрационим ознакама, при чему бројне ознаке шасије и мотора не одговарају фабрички утиснутим ознакама, па је предметно возило, по потврди о привремено одузетим возилима од 18.10.2008. године, одузето и против њега је покренут прекршајни поступак за царински прекршај из члана 334. став 1. тачка 1. Царинског закона. Решењем Прекршајног суда у Врању Пр 10088/10 од 24.05.2013. године обустављен је поступак, јер је захтев поднет од стране неовлашћеног лица. Наведено решење достављено је Царинарници у Нишу на даље поступање. Царинарница Ниш је у управном поступку донела решење Уп/И 1424/2013 од 14.02.2014. године и Уп/И 1687/14 од 19.10.2015. године, којима је возило одузето од АА. Након изјављене жалбе и поништаја решења од 19.10.2015. године Управа царине је у поновном поступку донела решење Уп/И 890/16 од 17.08.2016. године којим је АА обавезан да за возило поднесе царинску декларацију ради враћања у иностранство, по ком налогу је он поступио, те је возило иступило из царинског излаза 09.09.2016. године.

На овако утврђено чињенично стање, правилно је другостепени суд применио материјално право из члана 172. Закона о облигационим односима, у вези члана 231. ЗПП и дао разлоге за оцену неоснованости тужбеног захтева, које у свему као правилне прихвата и овај суд.

Према члану 172. став 1. Закона о облигационим односима правно лице одговара за штету коју је његов орган проузроковао трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем своје функције. Из наведене одредбе произлази да странка има право на накнаду штете ако је штета настала као последица противправности, односно незаконитог или неправилног рада органа тужених, а што проистиче из члана 35. Устава Републике Србије, по коме свако има право на накнаду материјалне и нематеријалне штете коју му је незаконитим и неправилним радом проузроковало службено лице.

Да би оштећени остварио право на накнаду штете од правног лица по правилима одговорности за другог, оштећени треба да докаже, поред општинских услова за грађанско-правну одговорност (узрочна веза и штета), да је штету причинио орган правног лица незаконитим радом у вршењу својих функција, односно неправилним радом. Под незаконитим радом службеног лица или органа сматра се поступање супротно закону, другом пропису или општем акту, као и пропуштање да се закон, други пропис или општи акт примени. Под неправилним радом подразумева се чињење или нечињење противно уобичајеном и прописаном начину обављања делатности која штети праву или интересима неког лица.

При том не доводи ни свако неправилно поступање државног органа у оквиру законских овлашћења до права трећег лица на накнаду штете, већ одговорност правног лица постоји ако је штета настала као последица таквог рада њених органа који се може сматрати прекорачењем, злоупотребом или погрешном применом датих овлашћења.

У конкретном случају, тужилац у поступку није доказао да је у поступању органа тужене било незаконитог и неправилног рада и да је услед таквог поступања претрпео материјалну штету у висини изгубљене вредности возила и изгубљене добити коју тужбом тражи.

Према околностима конкретног случаја, поступање органа тужене није било незаконито, нити се може сматрати неправилним радом, који би у смислу одредбе члана 172. ЗОО водио одговорности тужене за предметну штету. Органи тужене су приликом одузимања возила најпре поступали у складу са Законом о прекршајима, а потом и Царинским законом. Без обзира на то што је прекршајни поступак против АА обустављен, јер је поднет од стране неовлашћеног лица, након обустављања прекршајног поступка по службеној дужности покренут је и поступак за царински прекршај, јер је возило неовлашћено увезено у царинско подручје и нису плаћене царинске дажбине. Стога је основ за одузимање возила постојао за све време трајања прекршајног, а потом и трајања царинског поступка, па и по оцени Врховног касационог суда не постоји одговорност тужене за штету коју тужилац тврди да је претпео.

Неосновани су наводи ревизије којима се оспорава правилна примена материјалног права. Ово тим пре што се у ревизији понављају наводи који су истицани у жалби против првостепене пресуде, које наводе од значаја за правилну одлуку о изјављеној жалби је правилно и образложено ценио другостепени суд.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа- судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**